

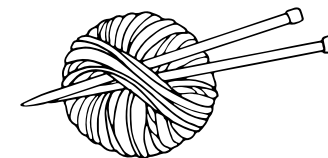
De trui die Tom draagt op de foto is gemaakt van restjes wol die hij van zijn studenten kreeg.

TOM HOMMES (80) MAAKT TRUIEN OP GEVOEL

KLEUR IN HET LEVEN DANKZIJ BREIEN

ZIJN KARAKTER IS TERUG TE ZIEN IN DE TRUIEN DIE HIJ MAAKT: KLEURRIJK, EXPERIMENTEEL EN EEN TIKKELTJE ROMMELIG. VOORMALIG BIOLOGIEDOCENT TOM HOMMES (80) BREIT TRUIEN OP GEVOEL. HIER EN DAAR EEN FOUTJE. DAT HOORT ERBIJ. ZIJN TRUIEN ZIJN JAREN GELEDEN AL OPGEPIKT DOOR MODEONTWERPSTER SASKIA VAN DRIMMELEN VOOR EEN PROJECT EN WAREN ONLANGS TE ZIEN TIJDENS EEN EIGEN TENTOONSTELLING IN ARNHEM.

Tekst: Simone Bruin
Fotografie: Raphaël Drent

Maar Tom is blij dat de truien weer thuis zijn. Ze zijn een deel van zijn leven. Iets nuttigs doen, dat is wat hij graag wilde om zijn tijd in de trein beter te besteden, 41 jaar geleden. Zijn vrouw kwam met het idee: breien. "Mijn vrouw gaf mij pennen en zei: 'Ik zet steken voor je op. Jij gaat nu breien. Ik heb heel lang moeten oefenen met het opzetten van steken. Je leert het stapsgewijs en dat gaat nooit helemaal goed. Je doet het te strak, te los of te onregelmatig. Maar dat geeft allemaal niks. Je moet gewoon doorgaan en er veel uren in stoppen. Het breien heeft een heel stuk van mijn leven opgevuld."

EXPERIMENTEREN

Zijn vrouw legde hem de basis uit, verder is het voor Tom vooral experimenten geweest. Leren breien? Dat is volgens hem een kwestie van durven en risico's nemen. "Je begint met alleen maar recht breien, pas later leer je ook averecht. En dat bouwt zich dan op. Recht en averecht breien kun je op allerlei manieren combineren. Je begint met iets heel simpels en pas later ga je met kleuren werken, met twee draden breien en daar grapjes mee uithalen."

KLEURRIJK

Op een gegeven moment ontdekte hij dat hij kabels kon maken. "En toen dacht ik: zou dat ook in kleur kunnen? Dat was wel een ontdekking en dat vond ik heel erg leuk", vertelt hij terwijl de kleurrijke truien overal in de woonkamer liggen. "Ik probeer bij elke trui wel ergens een kabel te doen, want dat hoort er wel bij." Wel het liefst een driekleurenkabel. Dat hij van kleur hield? Daar was hij zich vóór het breien nooit van bewust. Nu kan hij niet zonder. In zijn kleurrijke truien voelt hij zich het meest zichzelf. De mensen om hem heen kennen hem niet anders.

BREIVISJES

Op zijn schoot heeft hij het breiwerk liggen waar hij nu mee bezig is. Met breivisjes zijn de bolletjes wol per kleur gesorteerd. "Die breivisjes zijn wel een goede uitvinding, al ga ik daar ook wel inconsequent mee om. Eigenlijk moet je een breiwerkje niet neerleggen, dan gaat alles in de war. Daar zijn natuurlijk trucjes voor. Van die doosjes waarbij al die draden gewoon netjes rechtop blijven staan, maar dat is te veel gedoe voor mij. De draden ontwarren, dat vind ik dan wel weer leuk."

Volgens Tom zit er vaak wel honderd uur werk in een trui.

ONTDEKKING

Het lijfje is bijna klaar, maar aan de mouwen moet hij nog beginnen. "Ik heb nog geen idee. Als ik met een trui begin, dan weet ik niet hoe die gaat eindigen. Sommige zijn heel planmatig opgezet, maar bij heel veel doe ik maar wat. Het kan alle kanten op en het is steeds een hele ontdekking." Volgens Tom zou de pasvorm van zijn huidige breiwerk wel eens niet kunnen kloppen. "Dan moet ik een extra tussenstukje maken. Opnieuw beginnen als ik een foutje heb gemaakt, dat doe ik nooit. Die laat ik gewoon zitten. Dingen hoeven niet foutloos te zijn. Dat heeft juist ook weer zijn charme. Alles perfect willen, daar zal ik niet gelukkig van worden."

ZENUWACHTIG

Breien van een patroon, daar wordt Tom vooral heel zenuwachtig van. "Dat is helemaal niet mijn ding", zegt hij. "Ik kook ook nooit van recepten. Tegenwoordig doe ik alles met een rondbreinaald, dat werkt fijner. En dat is een belangrijke stap geweest. Nu hoef ik onderdelen niet meer in elkaar te zetten." Wanneer hij aan een nieuwe trui begint, dan legt hij de hele vloer vol met de bolletjes wol in alle kleuren. "En dat zijn er heel veel, want ik krijg van iedereen resten wol. Ik heb nog voor twee levens aan wol. Ik zoek kleuren uit die harmoniëren en kleuren die er juist een goed contrast mee vormen. Contrastkleuren, dat vind ik interessant. Soms droom ik van een trui, over bepaalde kleuren. Dan ga ik weer met die kleuren aan de slag."

RESTJES WOL

Door het gebruik van allerlei kleuren blijven er veel restjes over, die hij verwerkt in zijn truien. "Dat geeft wel een prettig effect en vind ik een prettige manier om met spullen te werken. Dat betekent wel dat ik de meest onnozele restjes bewaar. Kasten vol met rare bolletjes wol." Die dan vaak ook in de war komen of waar poes Marmer mee aan de haal gaat.

Tom kiest voor acryl in plaats van wol of katoen. "Met wol en katoen heb ik slechte ervaringen. Ik was niet zo zorgvuldig, dan gaat het een keer mis. Acryl krimpt niet in de was en blijft altijd goed van kleur. Het is synthetisch, maar wel veiliger."

HONDERD UUR WERK

Volgens hem zit er vaak wel honderd uur werk in een trui. Bij de een meer, bij de ander minder. "De laatste vijftien truien ben ik de uren gaan bijhouden", benadrukt hij. De trui die hij draagt op de foto is een van zijn favorieten en is gemaakt van restjes wol die hij van zijn studenten kreeg. "Prettige kleuren en het is ook een lekker gecompliceerde trui, dat vind ik leuk. In deze trui zal intensief werk zitten, maar daar heb ik geen herinneringen aan."

INSPIRATIE

Een paar truien zijn geïnspireerd door bezoeken aan tentoonstellingen. Zoals een trui met gelijksoortige kleuren en patronen als de schilderijen van Hilma af Klint. En een trui geïnspireerd op de werken van Edgar Fernhout. "Een schilder die eerst realistisch en daarna abstract schilderde", aldus Tom. "Dit is zijn overgangperiode. Dat is best wel grappig, een soort landschapstrui." Bij een breitentoonstelling heeft hij een video gezien over Loes Veenstra. "Die heeft wel zeshonderd truien gebreid. Toen zij tachtig werd, heeft de buurt een straatfeest georganiseerd waarbij de hele fanfare de truien van Loes droeg. Dat heeft wel indruk op me gemaakt."

BEGRAFENIS

Maar eerlijk over zijn truien is hij ook. Zonder gêne noemt hij sommige truien lelijk en dat ligt dan vooral aan de kleuren. Een trui met de Ierse vlag bestempelt hij hier ook onder. Maar deze trui dragen staat nog op zijn wensenlijstje: in Ierland en dan de kroeg in. Hij heeft ook al besloten wat er uiteindelijk met zijn truien moet gebeuren. "Opgestapeld op mijn begrafenis, dan mogen alle gasten er eentje mee."